

Miljøgodkendelse Torningvej 16, 6070 Christiansfeld

Meddelelsesdato
7. juni 2017

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorgv 11
6000 Kolding
Tlf.: 79 79 74 39

Miljøgodkendelse efter husdyrloven
§ 11 stk. 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning.....	3
1.1	Sammenfatning	3
1.2	Offentlighed	4
2	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
2.1	Grundlag for afgørelsen	5
2.2	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
2.3	Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	5
2.4	Gyldighed.....	5
2.5	Revurdering.....	6
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold....	7
3.1	Udformning og opførelse af ejendommens anlæg	7
3.2	Placering af anlægget	8
3.3	landskabsmæssige forhold.....	8
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	9
4.1	Husdyrproduktion.....	9
4.2	Staldanlæg.....	9
4.3	Fodring og foderopbevaring	11
4.4	Energi- og vandforbrug	11
4.5	Spildevand herunder regnvand	12
4.6	Olietanke og Affald	13
4.7	Driftsforstyrrelser eller uheld	13
5	Gødningsproduktion og -håndtering	14
5.1	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	14
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	15
6.1	Lugt	15
6.2	fluer og skadedyr	15
6.3	Transport	16
6.4	Støj, støv og lys fra anlæg og maskiner	17
7	Anlæggets ammoniakpåvirkning af natur	19
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	23
9	Egenkontrol og dokumentation	27
10	Alternative løsninger, Ophør og samlet vurdering.....	28
10.1	Alternative løsninger.....	28
10.2	Husdyrbrugets ophør	28
10.3	Konklusion	28
11	underretning	29
11.1	Underretning om godkendelsen.....	29
12	Bilagsoversigt	31

DATABLAD

ANSØGER

Navn	Peter Sandahl
Adresse	Torningvej 16, 6070 Christiansfeld
Telefon nr.	51242914
Mail	peter@sandahls.net

BEDRIFT

Adresse	Torningvej 16, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	1, Torning, Tyrstrup
CVR-nr.	42710717
CHR-nr.	87299

KONSULENT

Navn	Kopenhagen Fur – Susanne Østerby
Adresse	Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N.
Telefon nr.	72132805
E-mail	soe@kopenhagenfur.com

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Kommune	Kolding Kommune
Sagsbehandler	Lise Arp
Kvalitetssikring	Marianne Yde
Journalnummer	17/6777

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefon nr.	79 79 79 79 – Landbrugsafdelingen 79 79 74 39
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Produktionsudvidelse og anlæg

Peter Sandahl ønsker at udvide og ændre sin besætning fra 1.200 minktæver og 4 heste til 1.500 årstæver og 8 får. Det svarer til en ændring fra 43,5 DE til 52,9 DE. Udvidelsen sker i eksisterende haller, og der bygges således ikke nyt i forbindelse med udvidelsen.

Eventuelle nabogener

Produktionen vil medføre en forøget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Da lugtberregningerne viser, at samtlige geneafstande er overholdt, forventes udvidelsen ikke at give anledning til væsentlige gener ud over, hvad der er normalt for denne type produktion.

Der forventes en mindre stigning i antal transporter til og fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion.

Der vil desuden forsat blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Sammenlagt vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Påvirkning af natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 1.000 meter fra ejendommen. Det vurderes, at udvidelsen ikke har væsentlig påvirkning af naturområderne.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområde, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Kolding Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Anvendelse af Bedst Anvendelige Teknologi (BAT)

Projektet skal leve op til et BAT-krav på maksimalt 1.740 kg N pr. år, som er proportionelt for en produktion af den pågældende type og størrelse. Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt, da det faktisk ammoniaktab fra stald og lager er 1663 kg N. Kravene er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik samt afgørelser faldet i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der er ikke fastlagt BAT-krav til udledning af fosfor fra mink eller et BAT-krav til får.

I projektet er det samlede BAT-krav opfyldt ved tømning af render to gange ugentligt, et proteinindhold på 31 % af OE i foderet i ugerne 30-47, og ansøger har desuden valgt at tilføre halm ad libitum.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Udkast

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev i perioden fra den 16. maj 2017 til den 6. juni 2017 udsendt i 3 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Endelig afgørelse

Den endelige miljøgodkendelse blev den 7. juni 2017 afgjort og annonceret på kommunens hjemmeside. Der er henvist til afgørelsen i Kolding Ugeavis den 7. juni 2017. Se afsnit 10 for klagevejledning.

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Ansøgningen

Miljøgodkendelsen omfatter bedriften med CVR-nr. 42710717 med tilhørende dyrehold (CHR-nr. 87299). Bedriften er beliggende Torningvej 16, 6070 Christiansfeld.

Der er med ansøgningen den 10. april 2017 ansøgt Kolding Kommune om godkendelse til en udvidelse af minkproduktionen på ejendommen Torningvej 16, 6070 Christiansfeld.

Husdyrproduktionen udvides fra 1.200 årstæver og 4 heste (> 700 kg) til 1.500 årstæver og 8 får svarende til en udvidelse fra 43,5 DE til 52,9 DE. Udvidelsen sker i eksisterende haller.

Der er desuden modtaget beregninger i ansøgningsskema 97028 via www.husdyrgodkendelse.dk.

2.2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget på Torninggård, Torningvej 16, 6070 Christiansfeld i henhold til § 11 i husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser. Godkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de efter hvert afsnit følgende vilkår.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer samt vilkår vedrørende produktionen.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse. Flere steder i teksten er der henvist til love, bekendtgørelser mm. Den fulde titel for disse generelle tekster kan ses i bilag 2.

2.3 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen, herunder også ophør af virksomheden.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

2.4 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen forventes at blive iværksat, når miljøgodkendelsen foreligger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge husdyrlovens § 33 skal der i en miljøgodkendelse fastsættes en frist for udnyttelse af miljøgodkendelsen. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. § 33 i husdyrloven.

VILKÅR

1. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden.

2.5 REVURDERING

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2025.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 UDFORMNING OG OPFØRELSE AF EJENDOMMENS ANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen ønskes dels udvidet med flere årstæver og ændret fra heste til fårehold. Anvendelsen af bygningerne fortsætter uændret dog stopper hesteholdet, og det nordøstlige hjørne af værkstedet inddrages som stald til 8 får. Situationsplanen kan ses af bilag 3, og udformningen og materialevalg ses af nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Udformning, materialevalg mv.

Bygning (nr./anvendelse)	Opført/ Renoveret	Beskrivelse	Bygningsmaterialer/ Farver	Anvendelse/ Bemærkning
Hal 1+2	1986-1987	2-rk haller á 22 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 3+4	1988	3-rk haller á 33 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 5-8	1992	2-rk haller á 29 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 9-11	1999	2-rk haller á 27 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 12	2001	2-rk hal á 28 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 1e+2e	2006	1-rk haller á 22 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Hal 3e+4e	2006	1-rk haller á 27 fag	Gavle: Gråt træ Tagplader: Gråt eternit	
Gyllebeholder	2006	950 m ³		
Møddingsplads	2001	100 m ²		Afløb til ajlebeholder Kapacitet 200 m ²
Silo				
Ajlebeholder		90 m ³		Tømning ved slamsugning
Maskinhus	1985/2004	1.050 m ²	Facade: rød mursten Tag: fibercement (eternit)	
Servicebygning	1880	250 m ²	Facader: mursten Tagplader: metalplader	Tidligere opstaldning af 4 heste
Værksted og opbevaring	1909/1925	830 m ²	Tidligere kostald: Facader: mursten med Tagplader: fibercement (eternit) Tidligere lade: Facader: Træbeklædning Tagplader: metalplader	2 bygninger, der er bygget sammen. 8 får i det nordøstlige hjørne af bygningen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i projektet er redegjort for anvendelse af eksisterende bygninger.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til husdyrloven skal produktionsanlæg, der kan betragtes som nybyggeri, udvidelse eller ombygning overholde bestemte afstandskrav. I dette projekt skal der ikke bygges nyt, da udvidelsen foregår i eksisterende pelsdyrhaller og en del af værkstedet inddrages til stald.

Nærmeste nabo er en enkeltbeboelse, som ligger i en afstand af 100 meter vest for værkstedet, hvori fårene er opstaldet, og ca. 150 m for eksisterende minkfarm. Afstanden vil være den samme efter udvidelsen af dyreholdet. Husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav er derved overholdt, da lovkravet er 100 meter til nærmeste nabobeboelse fra minkhallerne. Nærmeste byzone ligger i en afstand af ca. 400 m syd fra de eksisterende pelsdyrhaller. Efter udvidelsen vil afstanden være den samme, og afstandskravet er dermed overholdt, da kravet her er 200 meter fra minkhallerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forbudszonen i forhold til naboer er 100 m for pelsdyrfarme under 10.000 årstæver og 50 m til etablering af gyllebeholdere.

Anlægget på Torningvej 16 i Christiansfeld overholder afstandskravene til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, da Torningvej 15 ligger ca. 150 m fra pelsdyrfarmen, som den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Afstandskravet på 200 m til byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Der er desuden foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet, som viser, at geneafstandene til nabobeboelse, samlet bebyggelse samt byzone ligeledes er overholdt (afsnit 6.1).

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

Da der desuden er tale om et lovligt eksisterende anlæg, og der i forbindelse med udvidelsen ikke bygges nyt, vurderes det ikke nødvendigt at stille skærpede vilkår i forhold til bedriftens placering.

3.3 LANDSKABSMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 400 m nordøst for Christiansfeld (byzone). Anlægget ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde og udenfor bevaringsværdige landskaber (herunder værdifuldt landskab og større uforstyrret landskab). Ejendommen ligger heller ikke i økologisk forbindelsesområde. Der ligger skovrejsningsområde lige øst for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De eksisterende pelsdyrhaller er opført i jordbrugsområde. Der er etableret beplantning omkring ejendommen.

Der er tale om et lovligt eksisterende anlæg, hvor der i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet ikke bygges nyt. Derfor vurderes det, at det ansøgte projekt ikke er i modstrid med kommuneplanen og den øvrige planlægning.

Kolding Kommune vurderer, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, som nødvendiggør en skærpelse af afstandskravene, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår til de planmæssige forhold.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ansøges om et dyrehold på 1.500 årstæver og 8 får svarende til 52,9 DE (2014-tal). Udvidelsen af dyreholdet vil finde sted i de eksisterende pelsdyrhaller og værksted.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår til dokumentationen af dyreholdet i forbindelse med tilsyn og andet.

VILKÅR

2. Miljøgodkendelsen omfatter en husdyrproduktion på 1.500 årstæver og 8 får svarende til en årsproduktion på 52,9 DE. Årsproduktionen dokumenteres på baggrund af gødningsregnskab.

4.2 STALDANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle eksisterende pelsdyrhaller er etableret med ophængte gødningsrender (bredde 32 cm), og gødningsrenderne tømmes manuelt én gang i ugen.

Der sker ingen byggeri i forbindelse med udvidelsen dog etableres stald i værkstedet til fårene. Fårene går på dybstrøelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er i foråret 2013 gennemført to VERA-test af ammoniakreduktionseffekten ved hyppig tømning af render hos mink. Der blev foretaget målinger af effekten på ammoniakfordampning ved hhv. daglig tømning og tømning to gange ugentligt i forhold til en reference med en ugentlig tømning. Ifølge undersøgelserne er staldtabet ved ugentlig tømning (referencen) i gennemsnit 26,5 %.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakkrav er 1,16 kg N per årstæve, og ammoniakemissionen skal således reduceres med 30 % i forhold til normen på 1,65 kg N per årstæve. VERA-tests har underbygget disse tal.

Hyppig tømning af gødningsrender

VERA-testen har dokumenteret effekten af 2 gange ugentlig tømning af render og daglig tømning. Effekten er betydelig større end tidligere antaget. Der er fundet en reduktionseffekt på 30,6 % ved 2 gange ugentlig tømning og 25,9 % ved daglig tømning. Den faglige forklaring på, at effekten er større ved 2 ugentlige tømninger er dels, at hyppig tømning giver større tab fra siderne, og dels at omdannelsen af urea til ammonium (og dermed også ammoniak) via urease i praksis tager længere tid end antaget. Et supplerende studie viser, at kun en lille del af urea blev omdannet og medførte ammoniakemission de første 3 dage efter udskillelse.

Indtil der er foretaget de nødvendige lovgivningsmæssige ændringer og ændringer af IT-ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk foreslår Miljøstyrelsen, at den nye viden indarbejdes "manuelt" i igangværende sager. Hvis der i ansøgningssystemet vælges "daglig tømning", som indregnes med en effekt på 0,3 kg N per årstæve, og render der er 6 cm bredere end reelt, fås en samlet effekt på 0,45 kg N per årstæve svarende til en reduktion på ca. 27 %.

Vilkår til opfyldelse af BAT og generelt ammoniakkrav

Ifølge de foreliggende oplysninger er de eksisterende minkhallerne indrettet med gødningsrender med en længde over 50 m og derover, en ugentlig tømning samt en rendebredde på 32 cm. Den indtastede nudrift med tilhørende staldsystem stemmer overens med kommunens oplysninger.

Ved vurderingen af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 11 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra minkproduktion, skal der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for det konkrete projekt med en produktion på 1.500 årstæver.

Der skal således fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for minkproduktionen ud fra grænseværdien 1,30 kg N per årstæve for eksisterende minkhaller. Efter beregningerne på baggrund af kravet om maksimalt ammoniaktab på 1,16 kg N pr. års-tæve må emissionen fra produktionen på 1.500 årstæver ikke overstige 1.740 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra anlægget er beregnet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge beregningerne bliver ammoniakemissionen i ansøgt drift i alt 1.663 kg N, hvilket betyder, at den samlede emissionsgrænseværdi er overholdt. I beregningen af emissionen i ansøgningssystemet indgår desuden ca. 24,3 kg N fra de 8 får, der er på ejendommen.

Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi kan ansøger selv bestemme, hvor på minkfarmen ammoniakreducerende virkemidler til opfyldelse af grænseværdien ønskes anvendt.

For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt er der to gange ugentlig tømning af gødningsrenderne i de eksisterende haller, og ansøger har desuden valgt at tilføre halm ad libitum.

BAT for pelsdyrbranchen er et proteinindhold på 31 % af OE i ugerne 30-47 samt tildeling af halm ad libitum. Proteinindholdet i foderet samt halm ad libitum vil blive stillet som et vilkår til farmen, og vilkåret på foder er placeret under afsnit 7 om foder. Der er desuden stillet et vilkår om to gange ugentlig tømning af gødningsrenderne i hallerne.

Der er ingen BAT-krav for får, og det eneste staldsystem til får er dybstrøelse.

Det vurderes, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT. Der skal derfor ikke suppleres med et vilkår om den maksimale ammoniakemission.

VILKÅR

3. Gødningsrenderne skal tømmes to gange ugentligt, dog ikke i perioder med længerevarende frost.

4. I minkhallerne skal der til opsamling af næringsstoffer i den urin, der afsættes uden for gødningsrenderne altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå redekasserne (halm ad libitum).

4.3 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder til mink produceres centralt på fabrik som færdigfoder. Ansøger har ingen indflydelse på fodersammensætningen, men tilsætter vand i foderet efter behov, så foderet får den rette konsistens.

Foderet tilpasses dagligt minkens vækststadium, hvilket optimerer foderoptagelsen. Der fodres 2 gange dagligt i perioden fra slutningen af maj til ultimo august på redekasselåget. Herefter 1 gang på buret, hvilket minimerer spild af foder og fremmer optagelsen af næringen fra foderet i dyret.

Foderet opbevares i silo, som er placeret på møddingspladsen. Pladsen fungerer som vaskeplads og har afløb til gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På pelsdyrfarme er der klare krav om håndtering og opbevaring af foder jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. De ovennævnte krav i bekendtgørelsen er overholdt i projektet, da foderet bliver opbevaret i en tæt silo på ejendommen. Desuden vaskes foderrekvisitterne på en dertil indrettede vaskeplads.

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af foder sker miljømæssigt forsvarligt på ejendommen. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille skærpende krav til opbevaringen og håndteringen af foder på ejendommen.

BAT for pelsdyrbranchen er et proteinindhold på 31 % af OE i ugerne 30-47, hvorfor det vil blive stillet et vilkår til proteinindholdet i foderet for hele farmen.

VILKÅR

5. Der skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % OE i uge 30-47. Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 2. Ressourceforbrug.

Ressource	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt drift	Ændring i %
Elforbrug (KWh)	24.000	24.000	0
Vand (m ³)	1.200	1.250	4,2
Dieselolie (l)	6.000	6.000	0

Energiforbrug

Det nuværende elforbrug er på ca. 24.000 KWh/år. Stuehuset opvarmes med halmfyr. På farmen anvendes energi i forbindelse med opvarmning og cirkulation af drikkevand i vinterhalvåret, gyllepumpe og dieselolie til farmens maskiner. Udvidelsen forventes ikke at give et øget

forbrug, der kan dog være lidt ekstra kørsler med foder, men det vil være meget lidt og af underordnet betydning.

Der bruges dieselolie på farmen til de fleste af farmens maskiner. Diesel lagres i godkendt dieseltank. Dieselforbruget på årsbasis er på 6.000 liter og er afhængigt af vejret, da en lang og hård vinter vil medføre et højere dieselforbrug til opvarmning af drikkevandet hos minkene. Udvidelsen forventes ikke at medføre en stigning i forbruget af dieselolie, da de 6.000 l er et anslået forbrug, og udvidelsen sker integreret i farmen.

Vandforbrug

Vandforsyningen kommer fra et privat vandværk. Der bruges vand til drikkevand til minkene og rengøring af fodersilo og farm. Det nuværende vandforbrug er på 1.200 m³ vand/år. Det forventes, at vandforbruget stiger til 1.250 m³/år med udvidelsen svarende til ca. 4 %.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er indenfor det seneste år skiftet 1/3 af vandventilerne på farmen. Det forventes, at forbruget pr. årstæve vil falde. Vandspildet er således også reduceret, hvilket også reducerer kravet til opbevaringskapacitet af gyllen.

En gang årligt rengøres farmen fuldstændigt, hvilket er beskrevet under afsnit 9.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Minkhallerne er med naturlig ventilation og belysning, som ikke anvender el. Desuden er 1/3 af vandventiler på farmen af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. På farmen følges branchekode for god farmpraksis af København Fur. Branchekoden indeholder blandt andet vejledning til indretning af bure, vand, foder, rengøring, medicin håndtering mm.

Kolding Kommune vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug. Det er derfor ikke nødvendigt at stilles skærpende krav til energi- og vandforbruget på ejendommen.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Overfladevand fra møddingsplads løber til ajlebeholder. Vandet i ajlebeholderen anvendes til at skylle gyllesystemet igennem hos minkene.

Ejendommen er på offentlig kloak.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Mængderne af spildevand i ansøgt drift ændres ikke i forhold til nudriften, da vask af fodermaskiner og silo allerede foregår dagligt. Kolding Kommune vurderer derfor, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift (se afsnit 6.2 Lageranlæg).

Samlet vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarelig vis. Der er ingen forhold, der kræver, at der stilles skærpende krav til håndteringen af spildevand og regnvand.

4.6 OLJETANKE OG AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en 2.500 l olietank fra 2008 til diesel på ejendommen. Olietanken er placeret i tidligere kostald.

På ejendommen opbevares pesticider til brug i marken, rengøringsmidler og desinfektionsmidler. Midlerne opbevares i aflåst og frostfrit rum uden afløb i servicebygning (bilag 3). Det er sjældent, at der er restprodukter, da det tilstræbes at disponere kemikalierne. Tom emballage og evt. rester afleveres på genbrugsplads.

Fast affald i form af emballage og rengjorte plastdunke, papirsække fra savsmuld og nylon-snor fra halmballer afleveres på genbrugspladsen.

Eventuel spildolie opbevares i godkendte beholdere og afhentes ved service.

Dyr, der dør i løbet af året, opbevares i fryser til senere pelsning og afhentning af DAKA.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og bortskaffelsen skal derfor ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Det vurderes, at håndteringen og opbevaringen af olie og kemikalier er miljømæssigt forsvarligt, såfremt den til enhver tid lever op til kommunens affaldsregulativ. På den baggrund finder kommunen det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår til ejendommens håndtering og bortskaffelse af affald herunder farligt affald.

4.7 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mulige uheld kan være brand på ejendommen, udslip af gylle fra gyllebeholder, uheld ved gylleudbringning samt spild af olie og kemikalier.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og heraf fremgår en liste med relevante telefonnumre i forbindelse med driftsforstyrrelser eller uheld. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld.

Pumpning af gylle foretages altid under overvågning. Gyllerenderne i de eksisterende haller tømmes to gange ugentlig og pumpes over til gyllebeholder. Pumperne hertil er placeret internt på farmen. Mængden af gylle, der pumpes pr. gang, er begrænset, hvorved risikoen for miljøforurening er begrænset. Påfyldning af gyllevogn sker med selvsugende kran.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening. På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

6. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg til opbevaring af gylle

Minkfarmen råder over én gyllebeholder med en kapacitet på 950 m³.

Normtallet for gylle er 0,47 m³ pr. årstæve. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen er 0,47 m³ x 1.500 tæver = 705 m³. Med en gyllebeholder med en opbevaringskapacitet på 950 m³ er kravet om kapacitet til 9 måneders opbevaring ((950 m³/12 måneder) x 9 måneder = 712,5 m³ opfyldt.

Den eksisterende gyllebeholder er med naturlig flydelag.

Tømningen af gylletank foretages med sugekran.

Anlæg til opbevaring af fast gødning

Halmen fra under burene lagres på den eksisterende møddingsplads og overdækkes med vandtæt materiale.

Dybstrøelsen ved fårene fjernes én gang årligt, hvor det kommer på møddingspladsen eller køres direkte ud på marken og pløjes ned.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til lovgivningen skal der mindst være kapacitet til 9 måneders gylleproduktion, hvilket er overholdt på bedriften.

Da der anvendes naturligt flydelag som overdækning på den eksisterende gyllebeholder, skal flydelaget jævnligt kontrolleres. Et naturligt flydelag skal være tæt og stabilt. Egenkontrollen skal nedskrives i en logbog mindst én gang om måneden. Hvis flydelaget brydes, skal det være genetableret senest 7 dage efter bruddet konstateres. Reglerne om egenkontrol af flydelaget er fastlagt i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Tømningen af gyllebeholderne foretages med sugekran, hvilket betyder, at risikoen for spild i forbindelse med tømningen som udgangspunkt er lav.

Halm og evt. dybstrøelse dækkes over med vandtæt materiale på møddingspladsen. Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af gødningen foregår i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen og er miljømæssigt forsvarligt. Derfor stilles der ikke yderligere vilkår til lageranlægget.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugt stammer primært fra minkene og minkhallerne. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med håndtering af husdyrgødning som for eksempel pumpning og omrøring.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Der vil forekomme perioder med større lugtafgivelse i forbindelse med tømning af gylletank og udbringning af gylle, men dette forhold må man som nabo til en landbrugsbedrift som udgangspunkt acceptere. Udbringning af husdyrgødning reguleres i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen (se tabel 3).

Tabel 3. Lugtgeneafstande fra ejendommen til områder (beregnet ved fuld produktion).

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand fra ejendommen til områdetypen	Afstanden fra hallerne til områdetypen
Byzone (Christiansfeld)	248 m	~ 400 m
Samlet bebyggelse (Steenbjerg 5)	200 m	~ 430 m
Enkelt bolig (Torningvej 15)	122 m	~ 150 m

Nærmeste samlet bebyggelse er Steenbjerg 5 i Christiansfeld, og afstanden hertil fra minkhallerne er ca. 430 m. Geneafstanden er beregnet til ca. 200 m, og lugtgenekravet er dermed overholdt med god margin.

Den nærmeste ejendom uden landbrugspligt, Torningvej 15, ligger ca. 150 m vest for minkhallerne, og lugtgenekriteriet er dermed overholdt.

Christiansfelds byzone ligger ca. 400 m sydvest for anlægget. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt med god margin.

Da afstandskravene til naboer og samlet bebyggelse er overholdt (se afsnit 4.1), og lugtberegningerne desuden viser, at geneafstandene overholdes, vurderes det, at der sandsynligvis ikke vil forekomme lugtgener i forbindelse med udvidelsen. Ifølge Kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der renses for foder- og gødningsrester under burene en gang om ugen. Fra den 1. maj til den 1. november fjernes halmen under burene én gang om måneden, mens halmen fjernes hver anden måned den resterende del af året. Halmen lagres overdækket på den eksisterende møddingsplads.

En gang årligt rengøres minkhallerne fuldstændigt dvs. bure, redekasser, hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres grundigt evt. med højtryksrensere.

Desuden bekæmpes fluer med smøresnore, og der strøs hydratkalk under burene med jævne mellemrum. Foderrester ved stolper fjernes løbende.

Hvis der konstateres rotter, kontaktes Kolding Kommune.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Minkfarmens drift må ikke give anledning til flue- og lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.

Der skal foretages en rengøring i minkhallerne, herunder at der renses i, under og omkring burene mindst én gang om ugen jf. § 40 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der skal jf. § 41 i husdyrgødningsbekendtgørelsen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer. Der er desuden krav til opbevaring af foder jf. § 42.

Hvis det vurderes, at minkfarmens drift giver anledning til lugt- eller fluegener, er det muligt for tilsynsmyndigheden at påbyde, at der skal føres logbog med angivelse af dato, evt. midler og metoder. Der stilles således ingen vilkår for kontrol med overholdelse af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen i forhold til lugt og fluer, da dette er en tilsynsopgave.

VILKÅR

7. Der skal på ejendommen foretages effektiv rottebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

8. Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Foderrester skal dagligt kommes i gylletank eller opbevares på møddingsplads.

6.3 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Antallet af transporter forventes at stige i forhold til nuværende drift (se tabel 4).

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 330 til ca. 340 om året. Det vil sige en stigning på 10 transporter om året. Stigningen skyldes primært den øgede mængde husdyrgødning. Transporterne vil hovedsageligt foregå i dagperioden. Dog kan der i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning forekomme transporter tidlig morgen og sen aften. Denne transport vil dog kun ske i en begrænset periode om foråret.

Der transporteres halm til farmen i høstperioden. Alle læs kommer på samme dag.

Al transport til og fra bedriften vil foregå gennem den nuværende indkørsel ved Torningvej.

Tabel 4. Transport til og fra ejendommen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Indlevering af foder	288	288
Fyringsolie/brændstof	5	6
Afhentning af skind	15	18
Afhentning af døde dyr	1	1
Diverse sækkevarer	1	1
Udbringning af husdyrgødning	18	22
Transport af halm	1	2
Dagrenovation	Kommunal ordning	Kommunal ordning
I alt	329	338

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Antal transporter med husdyrgødning og afhentning af skind er de transporttyper, der stiger mest ved udvidelsen. De øvrige transporter er på samme niveau både før og efter udvidelsen. Kommunen skal vurdere, hvilke miljøgener (lugt, støv, støj) naboer og andre vil kunne opleve fra transporten til og fra husdyrbrug, mens selve færdslen på offentlig vej reguleres af politiet.

Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion og ikke bidrager væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning i området og ikke vil give anledning til væsentlige gener for områdets beboere.

Kommunen har endvidere vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår for tidspunkter for kørsel med husdyrbrugets egne køretøjer, da dette fortrinsvis sker i dagtimerne og ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i et område udpeget til jordbrugsformål.

6.4 STØJ, STØV OG LYS FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj

Støjkilderne er den almindelige transport til og fra ejendommen med bl.a. foder og den daglige kørsel med fodermaskinen på minkfarmen. Ændringerne i støjkilderne efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transporter til og fra ejendommen og lidt længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen. Ligeledes forlænges pelsningsperioden med nogle få dage.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler før og efter udvidelsen (tabel 4).

Støv

De primære årsager til støv på en minkfarm er halmrester og de hår, som udvikles under minkens pelskifte. Der kan forekomme støv i forbindelse med håndtering af halm og i nogle tilfælde ved trafik til og fra ejendommen, men dette vil foregå uden at være til gene for naboer.

Der er ingen større støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering.

Lys

Mink tåler ikke påvirkning af kunstig lys. Derfor er der ikke nogle væsentlige lyskilder på ejendommen. Der etableres ingen væsentlige lyskilder på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Kommunen har ikke tidligere modtaget klager over bedriften.

Støj

Det vurderes, at bedriften har få støjkilder og vil derfor under normal drift have en lav støjbelastning. Da forbudszonen til nabobeboelse og byzone er overholdt, vurderes det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår vedrørende støj.

Støv

Det forventes ikke, at støvgener fra produktionsanlægget vil give væsentlige problemer. Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også ind- og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

Det vurderes, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning.

7 ANLÆGGETS AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er foretaget beregninger i det elektroniske ansøgningssystem. Beregningerne viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er 1.663 kg N. I nudriften er fordampningen 2.025 kg N. Projektet medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 362 kg N pr. år i forhold til nuværende drift.

Ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget efter udvidelsen fordeler sig med 1.552 kg kvælstof fra anlægget og 111 kg kvælstof fra gødningslagre. Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 30 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Reduktionskravet gælder for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides.

Ansøger har opfyldt dette krav og i ansøgt drift medfører dette, at ammoniaktabet pr. årstæve er 1,09 kg N.

Særligt sårbare naturområder

Jf. reglerne skal der i forhold til påvirkning af de nærmeste sårbare naturområder, herunder § 7-områder, regnes på den samlede merbelastning med ammoniak i forhold til det udgangspunkt, der var gældende pr. 1. januar 2007 (husdyrlovens vedtagelse).

Nærmeste § 7-naturområde i Kolding Kommune er et hede/overdrev, som ligger ca. 2,5 km øst for staldanlægget. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde Lillebælt (habitatområde nr. 47) ligger ca. 2,7 km øst for anlægget.

Særligt beskyttede arter

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er ved en eng beliggende ca. 1,2 km syd for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er sumpvindelsneglen. Detaljeret beskrivelse og redegørelse for bilag IV-arter findes i bilag 4.

Andre naturområder

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning.

Der er beregnet ammoniakdeposition til to forskellige punkter til samme Natura 2000-område, to overdrev, to vandhuller, en mose og to potentiel ammoniakfølsomme skove nord og sydøst for ejendommen (jf. figur 1 og tabel 5).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Baggrundsbelastningen er sammensat af en våd-deposition og en tør-deposition. Tør-depositionen er nogenlunde konstant fra år til år, hvorimod den våde deposition er afhængig af de meteorologiske forhold bl.a. nedbør. Der er derfor stor variation i baggrundsbelastningen fra år til år, hvilket skyldes de naturlige og lokale udsving i nedbørsmængder. Der er også lokale forskelle på depositionen afhængig af den lokale landbrugsaktivitet i området.

For at udjævne de ovennævnte årlige udsving i baggrundsbelastningen har Kolding Kommune

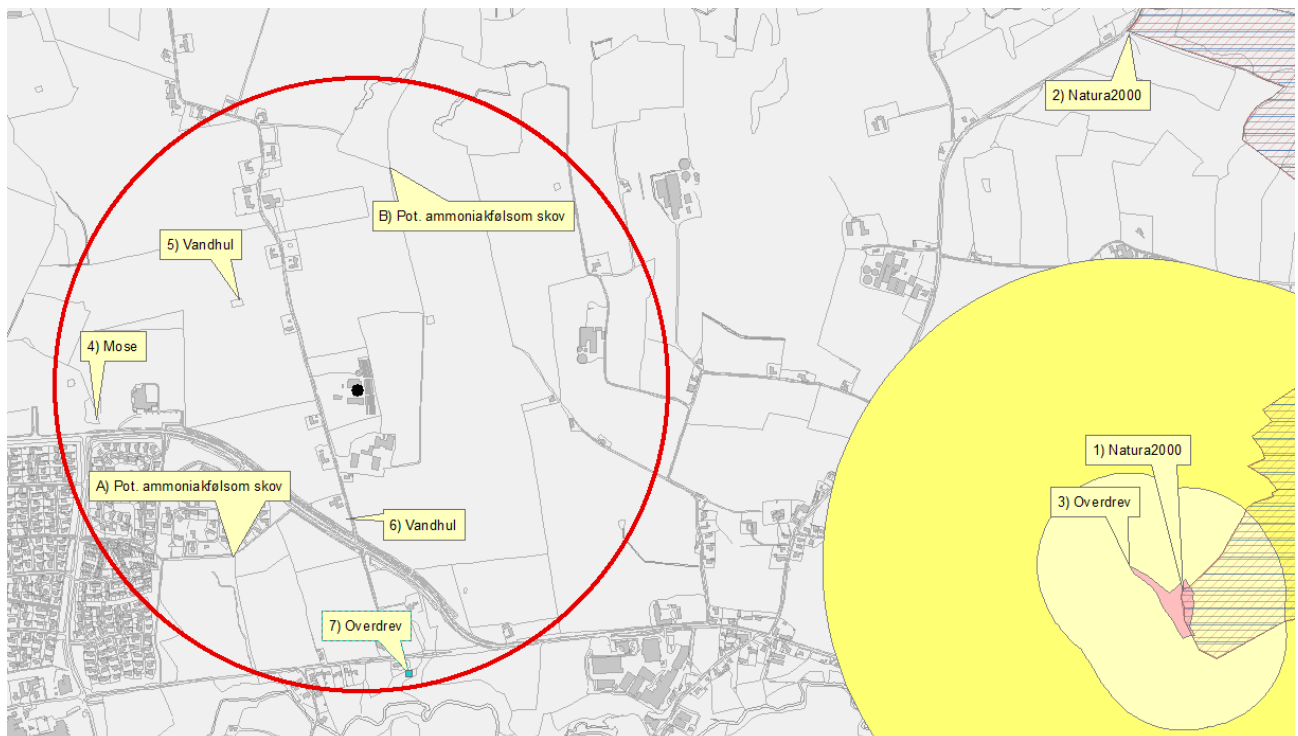
valgt at beregne baggrundsbelastningen som et løbende gennemsnit over tre år. Den gennemsnitlige baggrundsbelastning for hele Kolding Kommune (2013-2015) er beregnet til 15,4 kg N/ha/år, og baggrundsbelastningen ved de enkelte naturpunkter fremgår af nedenstående tabel.

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er på 1.663 kg kvælstof pr. år. Der er lavet beregninger af ammoniakdepositionen til de nærmeste naturtyperne (tabel 5 samt tilhørende figur 1).

Tabel 5. Beregning af ammoniakdeposition til naturtyper.

Naturtype	Kategori	Placering ift. anlægget	Merdeposition (kg N)	Total deposition (kg N)	Baggrunds- belastning
1) Natura 2000	1	ca. 2,7 km Ø	0	0	13,5
2) Natura 2000	1	ca. 2,7 km N	0	0	15,2
3) overdrev	2	ca. 2,5 km Ø	0	0	15,6
4) mose	3	ca. 870 m V	0	0,1	15,6
5) vandhul	3	ca. 430 m V	-0,1	0,4	15,6
6) vandhul	3	ca. 350 m S	0	0,1	15,5
7) overdrev	3	ca. 850 m Ø	0	0,1	14,2
A) pot. ammoniakfølsom skov	3	ca. 640 m SV	0	0,1	15,6
B) pot. ammoniakfølsom skov	3	ca. 630 m N	0,4	0,2	15,2

Figur 1. Naturpunkter, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition. Den sorte prik angiver ejendommen Torninggård, og den røde cirkel 1.000 m omkring ejendommen.

Ved vurderingen af om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i nærliggende naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 skal der tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år. Ved en merdeposition

på 1 kg N/ha/år eller mindre vil det ansøgte jf. Miljøstyrelsen som hovedregel ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % er overholdt for denne udvidelse i form af hyppigere tømning af render samt optimering af foderets sammensætning (indhold af protein). Husdyrbrugets samlede emission af ammoniak er vurderet under afsnittet om bedst anvendelige teknik (se redegørelse herfor i afsnit 4.2 og 8).

§ 7-natur

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i umiddelbar nærhed af § 7-beskyttet natur. Det nærmeste § 7-natur, et overdrev, ligger ca. 2,5 km øst for anlægget. Overdrevet ligger lige udenfor Natura 2000-området Lillebælt.

Kravet til totaldepositionen for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra hele husdyrbrugets stald(e) og lager - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra eksisterende bedrifter. Da den beregnede totaldeposition er beregnet til 0,1 kg N/ha, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke overdrevet væsentligt med luftbåren ammoniak.

Natura 2000-områder

Det nærmeste habitatområde, Lillebælt er beliggende ca. 2,7 km nord og øst for husdyrbruget. Beregningen af ammoniakdepositionen giver 0 kg ammoniak i totaldeposition, og merdepositionen er ligeledes beregnet til 0. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt med luftbåren ammoniak.

Øvrig § 3-natur

Ifølge Miljøstyrelsen udgør en merdeposition på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke et væsentligt merbidrag, og kan derfor ikke medføre en tilstandsændring af de konkrete § 3-områder.

Da den beregnede merdeposition til nærmeste § 3-natur (mosen vest for anlægget samt de to vandhuller) er beregnet til 0, vurderes det, at udvidelsen ikke medfører en tilstandsændring af § 3-mosen og § 3-vandhullerne nord og syd for anlægget.

Ammoniakfølsomme skove

Da merbelastningen er under 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år, vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af skovene. Projektet kan derfor ikke medføre en tilstandsændring af skovene nord og sydøst for anlægget.

Særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er ved en eng beliggende ca. 1,2 km syd for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er sumpvindelsneglen. Der er beregnet ammoniakdeposition til et overdrev, der ligger mere nordligt for denne eng. Beregningen giver en merdeposition på 0. Det vurderes derfor, at engens tilstand ikke vil ændre sig som følge af produktionsudvidelsen.

Kolding Kommune har vurderet, at depositionen fra anlægget ikke vil medføre en ændring af naturområdernes tilstand og dermed ikke en ændring af evt. levesteder for bilag IV-arter.

På baggrund af afstande fra anlæg til lokaliteterne og den beregnede ammoniakdeposition i retning af disse samt projektets art vurderer Kolding Kommune, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Samlet konklusion vedr. anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Samlet vurderer Kolding Kommune, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne, da merdepositionen ligger under 1,0 kg N/ha/år.

Samlet set vurderes ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag - hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktion af ammoniakemissionen er behandlet andre steder i godkendelsen.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det skal sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler, men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i minkgødningen er i stadig udvikling.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der er omfattet af § 11 i husdyrloven, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring, udbringning og behandling af husdyrgødning.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for minkfarme, er mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug universelle indenfor landbrugsområdet og kan derfor overføres til minkfarme.

Miljøstyrelsen har på godkendelsestidspunktet ikke udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår inklusiv emissionsgrænseværdier for minkproduktion, men der er faldet et par principielle afgørelser i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der beskriver, hvordan det sikres, at en minkfarm lever op til kravet om anvendelse af BAT. BAT er en retlig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

Vurdering af BAT i dette projekt vil derfor omhandle følgende områder:

- Management
- Staldindretning
- Foder herunder fosfor
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

På farmen følges København Furs branchekode for god farmpraksis. Branchekoden indeholder blandt andet vejledning til indretning af bure, vand, foder, rengøring, medicinbehandling mm.

I bedriftens driftsregnskab opgøres forbrug af energi og vand.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld som kemikalier, gylle og brand m.v. er beskrevet.

Der udarbejdes gødningsregnskab.

Der foretages dagligt eftersyn og løbende vedligehold på driftsanlægget efter behov.

Affald fjernes via affaldsordning.

Der føres egenkontrol over følgende emner:

- Regnskab over vand- og energiforbrug.
- Logbog føres for tilstand af flydelag.
- Gyllepumpning overvåges.
- Gyllebeholderen kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollør.
- Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.

Staldindretning

Ved vurderingen af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 11 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra minkproduktion, skal der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for anlægget.

Emissionsgrænseværdien fastsættes på baggrund af en kombination af virkemidler, hvorved der ligesom husdyrbrug omfattet af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier foretages en omkostningsbaseret vurdering af, hvad der kan lade sig gøre.

Med afgørelsen NMK 131-00140 af den 12/9 2013 slår Natur – og Miljøklagenævnet fast, at emissionsgrænseværdierne skal fastsættes efter virkemidlerne for de eksisterende haller. Selve beregningen fremgår af afsnit 6.1 Stalde og ammoniakemission.

Der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for minkproduktionen ud fra grænseværdien 1,16 kg N per årstæve, og den samlede emissionsgrænseværdi for minkproduktionen på bedriften udgør derfor 1.740 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra anlægget er beregnet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge beregningerne bliver ammoniakemissionen i ansøgt drift i alt 1.663 kg N.

Foder herunder fosfor

Foder til mink produceres centralt på fabrik som færdigfoder. Foderet tilpasses dagligt minkens vækststadium, hvilket optimerer foderoptagelsen. Der fodres 2 gange dagligt i perioden fra slutningen af maj til ultimo august i redekasserne. Herefter 1 gang på buret, hvilket minimerer spild af foder og fremmer optagelsen af næringsstofferne fra foderet i dyret.

Der er intet BAT-krav til fosfor på mink.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Vandventiler udskiftes løbende til en ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er ingen belysning i minkhaller, og hallerne er ligeledes med naturlig ventilation, hvorfor der ikke er et energiforbrug til dette. Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. Vandet opvarmes med diesel i frostperioder.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er konstant flydelag på gyllen i tanken uden fast overdækning. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer,

at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, og der er krav om, at tanken efterses hvert 10. år for at kontrollere, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Kolding Kommune vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv resourceudnyttelse.

Det vurderes sammenfattende, at husdyrbrugets management er at betragte som BAT.

Staldindretning

Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi kan ansøger selv bestemme, hvor på minkfarmen de ammoniakreducerende virkemidler til opfyldelse af grænseværdien ønskes anvendt. For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt er der tømning af gødningsrenderne to gange ugentligt, et proteinindhold på 31 % af OE, og ansøger har desuden valgt at tilføre halm ad libitum.

BAT er blandt andet et proteinindhold på 31 % af OE samt halm ad libitum. Proteinindholdet samt halm ad libitum vil blive stillet som et vilkår til hele farmen.

Projektet overholder samlet set, med de valgte virkemidler, det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 1.740 kg N/år for denne ejendom (se afsnit 6.1 Stalde og ammoniakemission).

Ansøgningen overholder således det emissionsniveau, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Kommunen vurderer, at BAT for staldsystemet er opfyldt i det konkrete projekt.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at der er anvendt BAT i forhold til staldindretning og ammoniakemission fra anlæg. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til emissionsgrænseværdien, hvilket dog sikres ved at fastholde de valgte teknikker ved vilkår.

Foder herunder fosfor

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring, idet næringsstofoptagelsen i dyret er optimeret, og spild af foder er ligeledes reduceret.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Udvidelsen medfører et forøget vandforbrug hovedsageligt et øget forbrug af drikkevand til dyrene. Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

BAT for opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning er beskrevet i BREF-dokumentet for bedste tilgængelige teknikker, og en overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF-

dokumentet er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bedriften efterlever reglerne i ovenstående bekendtgørelse.

Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med udvidelsen tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Samlet BAT-vurdering

Kolding Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Endvidere vurderer Kolding Kommune, at emissionsgrænseværdien er overholdt, da det ansøgte projekt ikke overstiger de vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende minkhaller. Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra udvidelsen af husdyrbrugets produktion.

Vilkår for at sikre, at emissionsgrænseværdien overholdes, er vilkårene 3-5.

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres egenkontrol over dødsfald, gødningsregnskab og logbog over flydelag på gyllebeholderen.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og det tjekkes, om anlæggene kører, som de skal.

Derudover er der en række andre faste procedurer:

- To gange ugentlig tømning af render under overvågning.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, hvor forholdsregler i forbindelse med driftsuheld eller uheld er beskrevet.
- Serviceeftersyn på maskiner m.m. overholdes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en rutine, der sikrer en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår. Der står opført flere egenkontrol-vilkår under de specifikke afsnit.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for egenkontrol og dokumentation.

VILKÅR

9. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

10. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

10 ALTERNATIVE LØSNINGER, OPHØR OG SAMLET VURDERING

10.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der indgår ikke nybyggeri i ansøgningen, så alternative placeringer er ikke undersøgt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den miljøpåvirkning, der kommer som følge af ændringen og udvidelsen af husdyrbruget ikke påvirker lokalområdet mere end, hvad der er almindeligt for en sådan produktion.

10.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I tilfælde af husdyrbrugets ophør vil samtlige minkhaller blive rengjort. Gødningsrender vil blive tømt for gødning, og gylletank og møddingsplads vil blive tømt og rengjort. Affald, maskiner og oplagret husdyrgødning m.v. vil blive bortskaffet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at ovennævnte handlinger er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for rotter.

VILKÅR

11. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.

12. Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

10.3 KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at bedriften efter gennemførelse af projektet herunder overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder hensynet til naboer og omgivelserne i øvrigt.

Kolding
Kommune

Lise Arp
Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrugsafdelingen
Nytorv 11, 6000 Kolding

11 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Du kan også finde Klageportalen direkte på www.borger.dk og www.virk.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, med mindre der er en særlig grund til fritagelse. En begrundet anmodning om eventuel fritagelse skal sendes til Kolding Kommune, som sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan hjælpe? På www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen eller søger om fritagelse for brugen. Du kan desuden kontakte supportfunktionen på e-mail: nmkn@naevneneshus.dk eller telefon 7240 5600.

Hvad er klagefristen? 5. juli 2017. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have betalt gebyr og endelig godkendt klagen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen for afgørelsen.

11.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Den endelige miljøgodkendelse annonceres den 7. juni 2017 i Kolding Ugeavis og på Kolding Kommunes hjemmeside www.kolding.dk/miljoesager. Orientering om miljøgodkendelsen er sendt til de nærmeste naboer. Miljøgodkendelsen er desuden fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i NMK-131-00200 udregnet lugtkonsekvensområde for mink.

Klagenævnet har anvendt en følsomhedsfaktor på 0,84, og denne er nu 1,05. Beregningen for dette projekt giver derfor et konsekvensområde for denne ejendom på 387 m.

Nedenstående parter har modtaget miljøgodkendelsen i udkast eller et sammendrag af udkastet til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Peter Sandahl, Torningvej 16, 6070 Christiansfeld

Naboer og parter (Beregnet konsekvenszone på 387 m)

Hans Albert Lauritsen	Torningvej 9	6070 Christiansfeld
Danguole Perminiene	Torningvej 12	6070 Christiansfeld
Inga Lythje	Torningvej 12	6070 Christiansfeld
Brian Lythje	Torningvej 12	6070 Christiansfeld
Jørgen Raun Nielsen	Torningvej 13	6070 Christiansfeld
Charlotte Helen Nielsen	Torningvej 13	6070 Christiansfeld
Anders Knude Nielsen	Torningvej 14	6070 Christiansfeld
Mille Knude Nielsen	Torningvej 14	6070 Christiansfeld
Jan Schmidt Elmholt	Torningvej 15	6070 Christiansfeld
Berit Borchert Elmholt	Torningvej 15	6070 Christiansfeld
Nicolai Elmholt	Torningvej 15	6070 Christiansfeld
Peter Jørgensen Dissing Sandahl	Torningvej 16	6070 Christiansfeld
Kaj Schulz Hansen	Torningvej 19	6070 Christiansfeld
Anette Wolff	Torningvej 22	6070 Christiansfeld
Arne Jessen Friis	Torningvej 22	6070 Christiansfeld
Martin Wolff Friis	Torningvej 22	6070 Christiansfeld
A. P. Torninglund I/S v/Poul Knude Nielsen & Anders Knude Nielsen	Torningvej 14	6070 Christiansfeld

Parter med E-post:

- Konsulent: Susanne Østerby, København Fur, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. E-post: soe@kopenhagenfur.com
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfisker-ren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: sesyd@sst.dk

12 BILAGSOVERSIGT

Bilag 1: Vilkårskatalog

Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Bilag IV-arter

BILAG 1- VILKÅRSKATALOG

Miljøgodkendelsen gælder for anlægget og de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Torningvej 16, 6070 Christiansfeld. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 87299. Ejendommen har CVR nr. 42710717. Ejendommen er ejet af Peter Sandahl.

Husdyrproduktionen udvides fra 1.200 årstæver og 4 heste (>700 kg) til 1.500 årstæver og 8 får svarende til en udvidelse fra 43,5 DE til 52,9 DE (2014-tal).

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser.

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de nævnte vilkår i godkendelsen. Miljøgodkendelsen er gældende fra den 7. juni 2017.

Der er stillet følgende vilkår for bedriften og tilhørende arealer (afsnitsnumrene henfører til godkendelsens afsnit):

2. Afgørelse om miljøgodkendelse

1. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden.

5. Husdyrhold, staldanlæg og drift

2. Miljøgodkendelsen omfatter en husdyrproduktion på 1.500 årstæver og 8 får svarende til en årsproduktion på 52,9 DE. Årsproduktionen dokumenteres på baggrund af gødningsregnskab.

3. Gødningsrenderne skal tømmes to gange ugentligt, dog ikke i perioder med længerevarende frost.

4. I minkhallerne skal der til opsamling af næringsstoffer i den urin, der afsættes uden for gødningsrenderne altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå redekasserne (halm ad libitum).

5. Der skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % OE i uge 30-47. Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

6. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

7. Der skal på ejendommen foretages effektiv rottebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

8. Opbevaring af foder skal ske så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Foderrester skal dagligt kommes i gylletank eller opbevares på møddingsplads.

9. Egenkontrol og dokumentation

9. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

10. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

14. Alternative løsninger, ophør og samlet vurdering

11. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.

12. Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

BILAG 2 - GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Nedenfor findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i godkendelsen.

Husdyrloven:

Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 48 af 13. januar 2010 om affald.

Naturbeskyttelsesloven:

Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

Bekendtgørelse om døde dyr:

Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

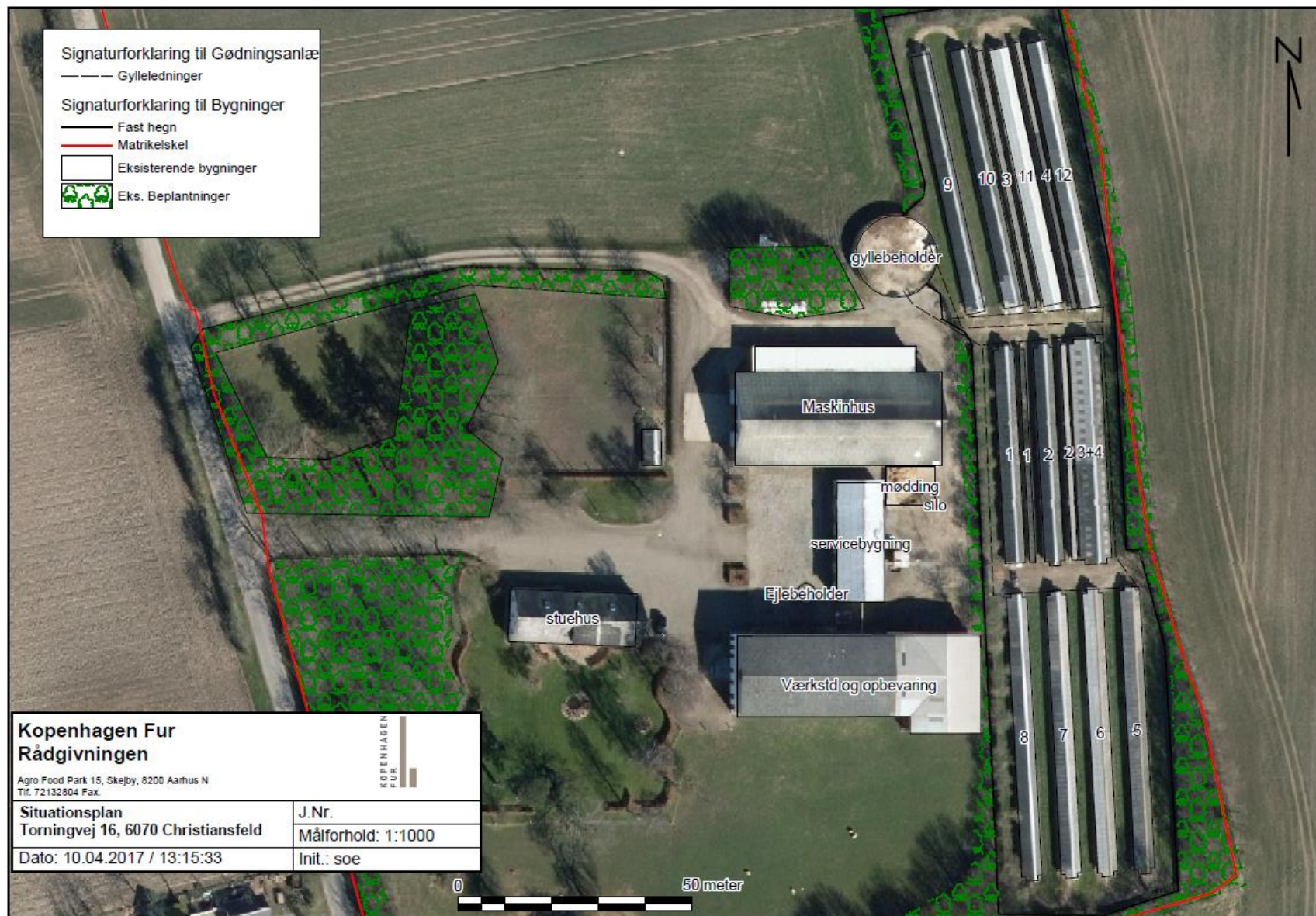
Lov nr. 472 af 1. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække med senere ændringer.

Habitatdirektivet:

Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Kommuneplan 2013-2025:

Kommuneplan 2013-2025 - Kolding Kommune.

BILAG 3 - SITUATIONSPLAN

BILAG 4 – Bilag IV-arter

Nedenfor findes en opgørelse over dyre- og plantearter, som findes eller sandsynligvis findes i Kolding Kommune, eller i naturområder, der modtager overfladeafstrømning fra Kolding Kommune, og som samtidigt findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet eller er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Nedenstående er for de fleste arters vedkommende udarbejdet på baggrund af "*Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007*"

For arter, der ikke er omtalt i ovenstående håndbog er der suppleret med data fra Miljøcentrenes, Amternes og Kolding Kommunes nyere registreringer og SNS hjemmesider.

Pattedyr

Flagermus er vanskelige at kende fra hinanden og behandles under et. Flagermusene lever af insekter, som de fanger under flugten eller snapper dem i vandoverfladen eller fra blade. I sommerhalvåret opholder de sig oftest enkeltvis eller få sammen i dagtimerne i hulheder i træer, i fuglekasser, under stenbroer, på lofter og lignende uforstyrrede steder. I vinterhalvåret går de i dvale og skal have helst frostfrie og fugtige omgivelser som i hule træer, på lofter og i miner.

Alle danske arter er gået tilbage, men på grund af deres ret ubemærkede levevis er status for de enkelte arter usikker. Flagermus lider især under at de forhindres adgang til deres hvilesteder, og på deres vinteropholdssteder er de særligt sårbare.

Forekomst af de enkelte arter af flagermus i Kolding Kommune er dårligt kendt, men 9 af arterne er kendt fra det sydøstlige Jylland og kan forekomme i kommunen. Det drejer sig om følgende: Damflagermus, Vandflagermus, Dværgflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Skimmelflagermus, Trolldflagermus og Pipistrellflagermus

Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle flagermus i området.

Odde (*Lutra lutra*) lever primært af fisk og er tæt knyttet til vand, især ved vandløb, søer og moser, men kan undertiden forekomme langs kyster.

I Kolding Kommune er der flere observationer af odde fra Åkær Å, Vester Nebel Å, Kolding Å helt ud i Kolding Havn, Seest Mølleå, Dons-søerne og Hartekanalen, Fovså, Spangså, Nørreå, Hjarup Bæk ved Søgård Sø og Vamdrup Å (Kongeå). Desuden er den i 2012 og 2013 angivet fra Binderup Mølleå, Solkær Å og Solkær Enge. Den kan således formentlig træffes i hele Kolding Å systemet med sideløb og tilknyttede søer og moser.

Der findes sandsynligvis ikke odde i nærheden af ejendommen. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Birkemus (*Sicista betulina*) lever især i tilknytning til moser og enge. Den skal kunne finde mere tørre lokaliteter i nærheden, hvor den kan overvintre i sin vintersøvn. I ådalene ligger de mest ekstensivt drevne naturområder i Danmark og det er sådanne steder birkemusen kan leve. I Kolding Kommune er birkemus de sidste 10 år fundet i Svanemosen, Kolding ådal, Vester Nebel ådal, Seest Mølle ådal og Spangs ådal og den kan måske vise sig at være endnu mere udbredt og forekomme i de fleste ådale.

Det vurderes, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på birkemusen og dens levesteder, da ammoniakdepositionen er vurderet til ikke at have en effekt på de nærmeste § 3-områder.

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*) er eftersøgt i Stenderup-skovene i 2003 uden dog at den blev fundet. Stenderup-skovene vurderes til at være en mulig lokalitet for arten.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Krybdyr

Markfirben (*Lacerta agilis*) er kendt fra det meste af Danmark, men den er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år og mange bestande er blevet isolerede. Markfirben er helt afhængig af arealer med løst jord ellers sand, hvor den kan grave sine æg ned på sydvendte, solbeskinnede skrånninger. Typiske levesteder er bakkede heder og overdrev med både høj og lav vegetation og spredte buske, klitter og strandoverdrev, kystskrænter, langs solbeskinnede skovveje, i grusgrave og på sandede jernbaneskrånninger.

I Kolding Kommune blev der i 2009 opdaget en lille bestand af markfirben ved kysten nord for Hejlsminde, men ellers er der ingen sikre observationer af markfirben i kommunen i de sidste 30 år. Den er blevet angivet fra bl.a. Svanemosen og Kolding Ådal, men uden foto, så det kan dreje sig om en forveksling med det langt hyppigere almindelige firben. Flere steder i Kolding Ådal systemet synes dog velegnet for arten, og den kan måske også findes andre steder i kommunen.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af de nærliggende beskyttede naturarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for markfirben i området forbliver uændret som følge af projektet.

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) yngler i rene, solbeskinnede, ofte små vandhuller under 100 m². De små larver bliver spist af fisk, men er der tæt undervandsvegetation i vandhullet kan de gemme sig deri. De voksne kan træffes i forurenede og skyggede vandhuller, men her yngler de ikke. Ofte ligger ynglevandhullerne i eller i nærheden af skov. Stor vandsalamander er tæt knyttet til sit ynglevandhul, og de voksne opholder sig for det meste i det eller i nærheden.

Stor vandsalamander forekommer ret hyppig i det meste af Danmark. Den er gået kraftigt tilbage i de sidste 100 år. I Kolding Kommune er stor vandsalamander fundet ret hyppigt i forbindelse med eftersøgning af andre padder. Den er især fundet i en del løvfrøvandhuller beliggende i nærheden af småskove.

Det kan ikke udelukkes at stor vandsalamander findes i nogle af vandhullerne omkring bedriften. Det vurderes, at bræmmerne omkring søerne er med til at sikre, at markdriften ikke påvirker søerne, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhullerne som levested for stor vandsalamander, eftersom ammoniakdepositionen er meget begrænset til de nærliggende vandhuller. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) yngler især i næringsfattige, evt. brunvandede søer, tørvegrave og moser omgivet af større arealer med ekstensiv drift, hvor den ofte opholder sig udenfor yngletiden. Uden for yngletiden træffes den tæt ved sit ynglested.

I Kolding Kommune er kendskabet til forekomsten af spidssnudet frø ret begrænset, da der ikke foreligger en samlet registrering. I forbindelse med eftersøgninger af andre padder er den blevet registreret som sjælden og spredt over det meste af kommunen. I Svanemosen og i Nørremosen ved Skærsø er der store ynglebestande.

Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller i nærområdet. Da antallet, omfanget og tilstanden af vandhuller, søer og engarealer ikke ændres i forbindelse med projektet, forventes ingen negativ påvirkning af eventuelle levesteder for spidssnudet frø.

Løvfrø (*Hyla arborea*) yngler især i varme, solbeskinnede, vegetationsrige, lavvandede damme nær buskads eller skovbryn. Uden for yngletiden opholder den sig i solbeskinnede buskads ofte af brombær eller i skovbryn nær ynglevandhullet.

I Kolding kommune forekommer løvfrøen ret hyppig på Stenderup-halvøen, omkring Almind-Viuf og ved Stepping. Vejle amt har gjort en stor indsats for arten, og bestanden er 10-doblet siden 1990. Den er dog gået tilbage siden 2004 efter at amtets indsats er ophørt.

Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav.

Løgfrø (*Pelobates fucus*) yngler i solbeskinnede, rene vandhuller og småsøer uden fisk ofte omgivet af ekstensiv drevne arealer. Uden for yngletiden forekommer den især på arealer med løs jord eller sand, hvor den nemt kan grave sig ned. Den er kun aktiv om natten, hvor den søger føde på åbne arealer som enge, moser, heder, overdrev og dyrkede marker. Den er sjælden i Danmark og er gået voldsomt tilbage. Den er fundet spredt over det meste af landet med de største bestande i det vestlige Sønderjylland, på Djursland og på Viborg-egnen. I Kolding Kommune er løgfrøen kendt fra et vandhul nær Vamdrup, hvor der er en meget lille og stærkt truet bestand.

Den blev eftersøgt i 2010 og 2011 uden held, og i 2012 og 2013 blev der udsat haletudser af løgfrøer ud i restaurerede vandhuller i området mellem Drenderup og Vamdrup. Den kan måske findes andre steder f.eks. i den sydvestlige eller nordvestlige del af kommunen, da løgfrø er kendt fra den nordlige del af Haderslev kommune samt nord og vest for Skærsø. Truslerne mod arten vurderes at være isolation og ødelæggelse af yngleområdet, da den har en meget ringe spredningsevne.

Pga. afstanden til vandhullet med Løgfrøen vurderes det, at der ikke vil være en negativ påvirkning af arten.

Hverken klokkefrø (*Bombina bombina*), springfrø (*Rana Dalmatina*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*) eller Strandtudse (*Bufo calamita*) findes så vidt vides ikke i Kolding Kommune.

Insekter og andre leddyr

I Kolding Kommune er grøn mosaikgoldsmed (*Aeshna viridis*) set uregelmæssigt i Svanemosen - sidst i 2006. Den er tæt knyttet til vandplanten krebseklo, som den borer sine æg ind i. Der er ikke krebseklo i nogle af søerne i Svanemosen, men grøn mosaikgoldsmed kan også bore sine æg ind i andre sumplanter som dunhammer og pindsvineknop. Der findes dog krebseklo i søer i nærheden af Svanemosen, hvor den måske kan have ynglet. Grøn mosaikgoldsmed er kendt fra Svanemosen syd for Kolding og det sydvestlige Sønderjylland.

Stor kærgoldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*) yngler især i sure, næringsfattige, brunvandede småsøer, tørvegrave og moser med rig vegetation af vandplanter og tørvemoser. I Kolding Kommune er stor kærgoldsmed kun kendt fra Svanemosen med et fund i 2003, men er ikke set siden. Efter omfattende rydninger i Svanemosen i forbindelse med et genopretningsprojekt, synes området dog velegnet for arten, og det er muligt, at den kan genindvandre.

Eremit (OSMODERMA EREMITA) og Stellas Mosskorpion (*Anthrenochernes stellae*) er ikke kendt fra Kolding Kommune. De er blevet eftersøgt i Stenderup Midtskov.

Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*) yngler i næringsfattige, klare eller brunvandede søer med rig bredvegetation ofte af hængesæk. Den er meget sjælden i Danmark og i Jylland kendes den kun fra Skærsø (Kolding Kommune). Den har ynglet i de oversvømmede lavninger langs bredden og i tilstødende gamle afvandingskanaler. Den overvåges i NOVANA-programmet af Miljøcentret, hvor den blev set i 2004, men ikke i 2007. Den kan dog godt være der endnu.

Bred Vandkalv (*Dytiscus latissimus*) kendes ikke fra Kolding Kommune.

Projektet vurderes ikke at have nogen negativ indvirkning på disse arter eller deres levesteder, da antallet, omfanget og tilstanden af vandhuller og søer ikke ændres i forbindelse med projektet.

Sump-vindelsnegl, skæv vindelsnegl

Arterne er på Habitatdirektivets bilag II og er en del af udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 96 – Lillebælt. De to mest sjældne arter - sump-vindelsnegl og skæv vindelsnegl lever af bakterier, der trives bedst ved moderat fugtighed, højt pH og højt calcium-indhold. Arterne findes derfor kun på ekstensivt græssede, ugødskede, kalkholdige og moderat fugtige lokaliteter og truslerne imod dem er derfor gødskning, tilgroning og afvanding/dræning.

Sump-vindelsneglen er fundet i Kolding Kommune ved Aller Mølle i NOVANA-overvågningen i 2012 ca. 1,2 km fra anlægget.

Det vurderes, at projektet ikke vil få en negativ indvirkning på arterne og deres levesteder, da beregningen af ammoniakdepositionen viser en deposition på 0 kg N.

Karplanter og mosser

Der findes 7 plantearter på habitatdirektivets bilag IV: enkelt månerude, vandranke, liden najaede, fruesko, mygblomst, gul stenbræk og krybende sumpskærm. Kun gul stenbræk har vokset i Kolding Kommune i en mose nær Gravens i slutningen af 1800-tallet og ikke set siden.

Der findes 2 arter af mosser på habitatdirektivets bilag IV: grøn buxbaumia og seglmos. Ingen af disse er kendt fra Kolding Kommune.

Samlet vurdering

Det vurderes i henhold til habitatdirektivet, at det er uden for enhver videnskabelig tvivl, at projektet kan have en skadevirkning på Bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Derfor vurderes det, at en nærmere konsekvensvurdering ikke er nødvendig.

Udklip fra vejledningen til habitatbekendtgørelsen – juni 2011 – miljøministeriet.

Det skal vurderes om projektet kan påvirke Bilag IV-arterne væsentligt. Det er en væsentlig påvirkning, hvis projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen eller hvis den gunstige bevaringsstatus ikke kan opretholdes/opnås.

Bevaringsstatus afhænger af den nuværende tilstand såvel som prognosen for dens udvikling.

En *arts* bevaringsstatus anses for gunstig, når:

- 1) data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder,
- 2) artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- 3) der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande.